

Василь Антонович ДЕРІЙ

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет
E-mail: vasylderij@gmail.com

**КЛАСИФІКАЦІЯ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ
ТА ЇХ ОБЛІК І АНАЛІЗ НА РИНКУ АНТИКВАРІАТУ**

Дерій, В. А. Класифікація культурно-історичних цінностей та їх облік і аналіз на ринку антикваріату [Текст] / Василь Антонович Дерій // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. – Том 27. – № 3. – С. 19-25. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. Організація обліку й аналізу в підприємствах, які функціонують на ринку антикваріату є неможливою без точної класифікації культурно-історичних цінностей. На жаль, нині процес реалізації культурних цінностей, а також і процес колекціонерства на ринку антикваріату України здійснюється інтуїтивно (на основі індивідуальних знань продавців, покупців), а законодавча база недостатня, що зумовлює актуальність дослідження.

Предметом дослідження є різні підходи до класифікації культурно-історичних цінностей на ринку антикваріату та її застосування для обліку й аналізу.

Метод (методологія). Загальний підхід до визначення змісту і структури статті ґрунтується на основі методів системного аналізу, SWOT-аналізу. Для підведення окремих підсумків у роботі використано методи індукції та дедукції, абстрагування та групування.

Результати. Досліджено класифікації активів спадщини, культурних і культурно-історичних цінностей. Запропоновано додаткові ознаки до класифікації культурно-історичних цінностей на ринку антикваріату. Доведено, що потенційні зміни у системі бухгалтерського обліку і економічного контролю й аналізу діяльності підприємств на ринку антикваріату, запропоновані автором, неможливі без врахування ключових ознак функціонування цього ринку.

Ключові слова: конвенція; культурно-історичні цінності; класифікація; організація; облік; аналіз; ринок; антикваріат.

Vasyl Antonovych DERIY

Doctor of Sciences (Economics),
Professor,
Department of Accounting in Production
Ternopil National Economic University
E-mail: vasylderij@gmail.com

**CLASSIFICATION OF CULTURAL HISTORICAL VALUES
AND THEIR ACCOUNTING AND ANALYSIS IN THE ANTIQUE MARKET**

Abstract

Introduction. The organization of accounting and analysis at enterprises operating in the antique market is impossible without a precise classification of cultural and historical values. Unfortunately, nowadays the process of realization of cultural values, as well as the process of collectibles in the antique market of Ukraine is carried out intuitively (based on the individual knowledge of sellers and buyers), and the legislative base is insufficient. Thus, the research topic is relevant.

The subject of the study is different approaches to the classification of cultural and historical values in the market of antiques and its application for of accounting and analysis.

Method (methodology). The general approach to determining the content and structure of the article is based on the methods of system analysis, SWOT-analysis.

Methods for induction and deduction, abstraction and grouping have been used to summarize some of the results.

Results. *The classification of heritage assets, cultural and cultural historical values has been investigated. Additional features have been suggested for the classification of cultural and historical values in the antique market. It has been proved that potential changes in the system of accounting and economic control and analysis of activity of enterprises in the antique market proposed by the author are impossible without taking into account the key features of this market functioning.*

Keywords: *convention; cultural and historical values; classification; organization; accounting; analysis; market; antiques.*

JEL classification: D82, D83, D58

Вступ

Проблеми стану зберігання, збереження і руху культурно-історичних цінностей тісно пов'язані з інтеграційними процесами, що передують вступу України до ЄС. Україна є учасником «Конвенції про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності» [1], проте питання законодавчого наповнення тут потребують подальших напрацювань.

Питання класифікації і проблеми ввезення, вивезення та внутрішнього переміщення, оцінки та експертизи культурно-історичних цінностей, а також їх обліку і аналізу на ринку антикваріату досліджували: О. Герасименко (з'ясування сутності активів спадщини як категорії бухгалтерського обліку) [2]; Х. Демків (питання організації економічного аналізу в підприємствах, що функціонують на ринку антикваріату) [3]; О. Коваленко (теорія, методика й організація бухгалтерського обліку та контроль за збереженням і охороною культурних цінностей) [4]; В. Ковальов (проблеми боротьби і міжнародного співробітництва правоохоронних органів різних країн світу з крадіжками культурних цінностей та предметів антикваріату) [5]; Я. Кривушенко (історія і види імітацій виробів севрської фарфорової мануфактури на сучасному ринку антикваріату) [6]; Л. Проніна (аналіз сучасних методів формування ціни і способів продажу творів мистецтва та предметів антикваріату) [7]; А. Чимбарь (характеристика торгівлі предметами мистецтва та антикваріату через аукціони) [8]; В. Швець (спільно з Х. Демків; діяльність суб'єктів підприємництва на ринку антикваріату в Україні як об'єктів для проведення економічного аналізу. Дослідники вважають, що об'єкти доцільно аналізувати в динаміці (по вертикалі та горизонталі), з урахуванням особливостей ринку антикваріату та чинників, які впливають на показники діяльності суб'єктів колекціонування і суб'єктів продажу предметів колекціонування на цьому ринку) [9]; В. Швець (спільно з Х. Демків; за результатами проведеного власного експертного опитування автори зазначають, що важливим кроком в обліково-аналітичному забезпеченні операцій на ринку антикваріату є формування законодавчої бази, яка б відповідала нормам європейського права) [10]; В. Швець (запропоновано низку нормативно-правових заходів для забезпечення інвестицій на ринку антикваріату, ключовими серед яких є: розробити класифікацію предметів антикваріату та відобразити таку інформацію в стандартах бухгалтерського обліку та доповнити План рахунків бухгалтерського обліку новими субрахунками) [11] та інші, проте нормативно-правових актів чи методичних інструкцій в Україні для суб'єктів підприємництва на цьому ринку до нині не ухвалено.

Взявши за основу уже згадану вище міжнародну Конвенцію, можна констатувати, що система класифікації культурно-історичних цінностей у кожній країні потребує врахування усіх історичних аспектів становлення держави, пріоритетів культури, національних традицій та звичаїв, котрі встановлюють критерії для проведення класифікацій.

Мета статті

Метою статті є уточнення поняття «культурно-історичні цінності» задля їхньої класифікації та з'ясуванні необхідності її використання у процесі обліку й аналізу на ринку, що дасть змогу краще зрозуміти систему ввезення, вивезення та передавання культурно-історичних цінностей, її переваги, недоліки, ризики та перспективи, а також поліпшити теорію, методика і організацію обліково-аналітичного забезпечення таких цінностей.

Виклад основного матеріалу дослідження

Високий рівень організації бухгалтерського обліку та економічного аналізу на будь-якому підприємстві можливий за умови належного інформаційно-аналітичного забезпечення, що формується на основі добре продуманої класифікації об'єктів обліку у діяльності підприємств.

Обліково-звітні джерела інформації (головна книга, журнали, відомості, реєстри; фінансова, статистична, податкова та управлінська звітність) постійно використовуються для забезпечення об'єктивних потреб системи обліку та аналізу, проте треба досконало знати і враховувати специфіку

економічної діяльності будь-якого суб'єкта підприємництва. Отже, досліджуючи діяльність суб'єктів підприємництва, пов'язану з культурно-історичними цінностями, значну увагу доцільно звернути також на позаоблікові джерела інформації. У цьому випадку джерелами даних можуть бути і класифікації культурно-історичних цінностей, що володіють відповідним обсягом інформаційно-аналітичного забезпечення.

Культурними цінностями, згідно зі згаданою вище Конвенцією ООН, вважаються цінності релігійного або світського характеру, що розглядаються кожною державою як такі, що мають значення для археології, історії, літератури, мистецтва і науки [1]. У нашому ж законодавстві під поняттям «культурні цінності» розуміють об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне і наукове значення та підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України [12].

Проте, незважаючи на незначні відмінності у трактуванні культурних цінностей, їхня класифікація як в іноземних, так і у вітчизняних законодавчих документах є ідентичною.

Умовно культурні цінності можна розподілити на чотири категорії:

1. картини, малюнки, пастелі, оригінали гравюр, естампів, літографій, оригінали скульптур і статуеток;
2. поштові марки всіх типів, марки податкові всіх типів, знаки поштової оплати погашені, поштові марки, приклеєні на поштові картки або конверти, поштові канцелярські предмети;
3. колекції та предмети колекціонування із зоології, ботаніки, мінералогії та анатомії, а також ті, що мають історичний, археологічний, палеонтологічний, етнографічний чи нумізматичний характер;
4. меблі стародавні; вироби друкарської промисловості; вази та інші керамічні вироби; текстильні вироби; ювелірні вироби; вироби золотих або срібних справ майстрів; вітражі або вікна з кольорового скла; люстри та світильники; ковальські та слюсарні вироби; невеликі прикраси для скляних шаф; музичні інструменти; годинники будь-яких типів; різьблення по дорогоцінному камінню та вироби майстрів по знаку [1; 13].

Оригінальну загальну класифікацію культурних цінностей подає у своїй кандидатській дисертації О. В. Коваленко. Дослідниця запропонувала класифікувати культурні цінності за наступними групами: 1) формою власності; 2) за обмеженням щодо ввезення; 3) за сферою регламентації; 4) за видами мистецтва; 5) за засобами створення; 6) за кількістю вимірів; 7) за митною вартістю; 8) зоологічні колекції; рідкісні колекції флори і фауни; предмети, що пов'язані з історичними подіями; фрагменти пам'ятників; рідкісні монети; старовинні книги й інші видання; художні твори живопису, графіки і т. д. [4, с. 22].

Досліджуючи активи спадщини з точки зору бухгалтерського обліку, О. М. Герасименко, зокрема, пропонує класифікувати такі активи: за складом; за органом управління; за місцем розташування (знаходження); за унікальністю; за терміном експлуатації; за порядком відображення в системі балансових рахунків бухгалтерського обліку [2, с. 8].

Класифікації, запропоновані О. В. Коваленко і О. М. Герасименко, на наш погляд, варті уваги та за певних умов можуть мати практичне застосування при виробленні облікової політики підприємства (організації, закладу), формуванні структури аналітичних рахунків, проведенні грошової оцінки культурних цінностей і т. д.

До наведених вище класифікаційних ознак культурних цінностей, активів спадщини варто було б додати, за нашим переконанням, такі, які були б корисними для класифікації культурно-історичних цінностей:

1. за ознакою справжності (справжня цінність (оригінал); високоточна копія цінності; фальсифікат);
2. за ознакою способу отримання (отримана законним способом; отримана злочинним шляхом);
3. за ознакою власника (має власника; немає власника; власника не вдалось встановити);
4. за терміном можливого збереження (зберігати вічно; зберігати певний термін; не зберігати взагалі (утилізувати));
5. історичними періодами, століттями, подіями;
6. за країною походження;
7. за ціною (дуже висока, висока, середня, низька, демпінгова) тощо.

Питання класифікації культурно-історичних цінностей фігурує насамперед на ринку антикваріату, в практичній діяльності покупців і продавців цими специфічними видами товарів. Для покупців і колекціонерів класифікація предметів антикваріату і колекціонування важлива з точки зору їхніх тематичних зацікавлень, що дає змогу мінімізувати витрати часу для швидкого пошуку необхідних товарів. Продавці, формуючи торговельні площі чи обираючи свою спеціалізацію на ринку антикваріату, намагаються максимально збільшити обсяги продажу, використовуючи вдалу класифікацію таких предметів.

Особливої ваги набуває питання класифікації в Інтернет-мережах, де без наукового абстрагування важко здійснити ефективний розподіл предметів антикваріату і колекціонування. Адже на відміну від реальних магазинних площ, де присутній продавець і може бути задіяне образне

сприйняття товару, Інтернет-майданчики формують з ключовими термінами, які фігурують у пошукових системах, а відтак потребують змістовної системи класифікацій, яка б дозволила врахувати усі чинники, задіяні на конкретному ринку.

Якщо у розвинутих країнах світу ринок антикваріату є більш усталеним, у зв'язку з тривалим практичним досвідом і наявністю спеціалізованої літератури, то на порівняно молодому ринку антикваріату України суб'єкти-учасники часто діють інтуїтивно, без допомоги науково обґрунтованих досліджень.

Питання класифікації культурно-історичних цінностей найбільш доступно, як вже згадувалось, представлені Інтернет-аукціонами. Проведемо порівняльний аналіз класифікації предметів антикваріату і колекціонування, що можуть належати до культурно-історичних цінностей на Інтернет-аукціоні Allegro (Польща) і Violity (Україна).

Однією з найбільших рубрик на польському Інтернет-аукціоні є «Antyki i Sztuka» (Антикваріат і мистецтво), що об'єднує такі категорії: предмети антикваріату, предмети колекціонування, малярство, меблі, порцеляна, рисунок, сучасне мистецтво, тканини. Найпопулярнішими (за чисельністю виставлених на продаж предметів і деталізацією класифікацій) категоріями є предмети антикваріату і предмети колекціонування (табл. 1) [14].

Таблиця 1. Класифікація предметів антикваріату і колекціонування на Інтернет-аукціоні Allegro в рубриці «Antyki i Sztuka» (Антикваріат і мистецтво)

Антикваріат і мистецтво	Кількість предметів у категорії	Предмети антикваріату	Кількість предметів у категорії	Предмети колекціонування	Кількість предметів у категорії
Предмети антикваріату	115430	Біжутерія	11690	Автографи і рукописи	567
Предмети колекціонування	103834	Кераміка	10479	Часописи до 1950	6554
Малярство	45852	Освітлення	15156	Книги до 1950	44016
Меблі	32373	Столове срібло	7532	Стара фотографія	15308
Порцеляна	42923	Різьба	4657	Стара реклама	1446
Рисунок	1658	Срібло	2805	Старі документи	4844
Сучасне мистецтво	8806	Скло	12926	Старі графіки	18171
Тканини	5190	Пам'ятки техніки	16422	Старі мапи	6263
		Годинники	11825	Старі плакати	3987
		Тематична література	608	Старі обгортки	249
		Інше	21330	Тематична література	586
				Інше	1843

Аналогічною рубрикою на українському Інтернет-аукціоні Violity є – «Антикваріат (1700-1960 рр.) і вінтажні твори», а класифікацію предметів у ній наведено у таблиці 2 [15].

Проаналізувавши інформацію у таблицях 1 і 2, а також порівнявши її до європейського і українського законодавства, можемо судити про те, що класифікація культурних цінностей на польському та українському Інтернет-аукціонах, збігається лише незначною мірою. Недосконалість чинних класифікацій культурно-історичних цінностей на Інтернет-аукціонах зумовлена різними причинами і насамперед невмінням (через незнання чи ігнорування) виокремлювати теми колекціонування, а відтак – і визначати контури попиту. Крім врахування законодавчих рекомендацій щодо поділу культурних цінностей за категоріями та напрямками колекціонування, доцільним є їхнє коригування на історичну складову кожної з країн, що дасть змогу об'єктивно деталізувати класифікаційні групи предметів антикваріату для потреб обліку і аналізу на науковій основі.

Ринок антикваріату, з нашої точки зору, має відповідні характерні ознаки свого функціонування: 1) цей ринок частково закритий для широкого загалу, і щоб туди потрапити потрібно завоювати певну довіру в його учасників. А тому існує ймовірність змови учасників на такому ринку; 2) значна частина операцій на цьому ринку є тіньовою, тому майже неможливо оцінити реальну його місткість. В Україні щорічний обсяг вітчизняного мистецького ринку складає 150-200 млн дол. США, а приблизно 5 млн з них припадає на сучасне мистецтво [8, с. 81]. До цього додається і проблема значного недофінансування потреб державних музеїв, архівів, бібліотек, виставок, наукових закладів і т. д., що призводить до втрати

частини культурних цінностей через низькі зарплати та порушення правил відповідальності за такі цінності з боку працівників; сирість і пожежі у приміщеннях, де зберігаються культурні цінності; слабкість систем охорони; 3) на цьому ринку високий рівень криміналізації, що дає змогу легалізувати мільярди суми «брудних грошей». Йдеться про те, що незаконні операції з культурними цінностями за своєю прибутковістю прирівнюються до незаконного обігу зброї і наркотиків. Частина фінансових ресурсів скеровується на фінансування нових злочинів і сприяє злиттю внутрішньої злочинності з міжнародною, що спричинено прогалинами та недоліками вітчизняного законодавства [5, с. 311-312]; 4) на ринку антикваріату, як ніде на інших ринках, значний відсоток фальсифікацій та підробок цінностей, що перебувають в обігу. Для прикладу, міжнародний ринок фальшивого фарфору оцінюють у мільярди доларів США [6, с. 165]. Навіть покупка через акційний дім не забезпечує 100 % гарантії придбання оригіналу. Свідченням цього є часті скандали через продані за великі гроші на аукціонах зі світовим іменем підробок антикваріату [7, с. 28]; 5) ринок антикваріату потребує висококваліфікованих мистецтвознавців, експертів та правоохоронців, які б здійснювали профілактичну й інформаційну роботу на попередження випадків нечесної поведінки частини гравців на ринку, а також вели системну і цілеспрямовану боротьбу зі злочинністю; 6) на світовому ринку антикваріату вже багато років існує тенденція, за якою культурно-історичні цінності з бідних країн масово вивозять у багаті.

Таблиця 2. Класифікація предметів антикваріату і колекціонування у рубриці «Антикваріат (1700-1960 рр.) і вінтажні твори» на Інтернет-аукціоні Viology

Рубрика «Антикваріат (1700-1960 рр.) і вінтажні твори»	Категорії предметів антикваріату і колекціонування у рубриці	Кількість предметів у категорії
	Бронза, вироби з металів	17261
	Колекційні вироби із тканин	96158
	Предмети інтер'єру	45719
	Ікони	41722
	Предмети «культу»	41303
	Історична холодна зброя	9668
	Історична вогнепальна зброя	2807
	Дукати і дукачі України	3084
	Столове приладдя	34662
	Предмети побуту	7277
	Музичні інструменти та прилади	9446
	Платівки	19858
	Дзвони та дзвіночки	4689
	Колекційні ваги	10576
Ретро автомеханіка	24183	

Усе перелічене вище дає достатньо підстав для запровадження змін у системі бухгалтерського обліку, економічного аналізу за діяльністю підприємств на ринку антикваріату. З метою поліпшення питань теорії, методики й організації обліково-аналітичного забезпечення таких цінностей, на наш погляд, доцільно:

- провести оптимізацію системи документування фактів господарського життя, синтетичних та аналітичних рахунків, субрахунків;
- розробити спеціалізовану комп'ютерну програму «Облік і звітність антикваріату» або загальну програму «Антикваріат»;
- здійснити повну інвентаризацію культурно-історичних цінностей і надалі проводити таку інвентаризацію не рідше одного разу на два роки;
- посилити матеріальну відповідальність за крадіжку, підміну, втрату, нищення предметів антикваріату і передбачити в «Договорі про повну матеріальну відповідальність» осіб, які беруть участь у зберіганні та збереженні цих предметів;
- забезпечити оперативний облік і контроль за дотриманням договірних зобов'язань між суб'єктами ринку антикваріату;
- вести бухгалтерський облік культурно-історичних цінностей за індивідуальним та груповим підходами і у кількісних, кількісно-сумових та вартісних показниках. Відповідно, для обліку повинні використовуватись Картки індивідуального та групового обліку предметів антикваріату;
- проводити «Розрахунок потенційної ринкової вартості предметів антикваріату» для визначення ринкової ціни предметів із урахуванням основних факторів ризиків, що існують на цьому ринку тощо;
- використовувати зокрема такі види і типи аналізу: системний, періодичний, комплексний, тематичний, порівняльний, динамічний, структурний, маркетинговий, кластерний, техніко-

-
- економічний, факторний, коефіцієнтний, функціонально-вартісний, кореляційно-регресійний, інституційний, SWOT-аналіз;
- здійснювати аналіз динаміки обсягів купівлі-продажу, цін на ринку антикваріату залежно від пори року;
  - аналіз витрат, доходів і фінансових результатів за звітний та попередні періоди;
  - аналіз капітальних і фінансових інвестицій (за роками, групами предметів антикваріату, країнами, суб'єктами ринку);
  - аналіз обсягів і вартості імпорту-експорту предметів антикваріату тощо.

Висновки та перспективи подальших розвідок

На основі дослідження суті і класифікації культурно-історичних цінностей та їх бухгалтерського обліку та економічного аналізу можна зробити такі висновки:

1. Класифікації культурно-історичних цінностей сильно різняться між собою залежно від країни, менталітету народу, місця та способу продажу, ринку антикваріату і його сегментів.

2. Додаткові ознаки до класифікації культурно-історичних цінностей, які ми запропонували, сприятимуть виробленню кращої облікової політики підприємства, яка є однією із ключових передумов ефективного ведення бухгалтерського обліку, аналізу і контролю за діяльністю підприємств на ринку антикваріату.

3. Зміни у системі бухгалтерського обліку і економічного контролю й аналізу діяльності підприємств на ринку антикваріату, запропоновані автором, є неможливими без урахування ключових ознак такого ринку (закритість операцій та тінювих характер їх здійснення, високий рівень криміналізації та фальсифікації культурно-історичних цінностей, брак висококваліфікованих фахівців, відтік цих цінностей з бідних до розвинутих країн).

Перспективи подальших розвідок полягають у забезпеченні правильності та своєчасності здійснення облікових процедур і проведення ефективного економічного аналізу в підприємствах, що діють на ринку антикваріату.

Список літератури

1. Про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності [Електронний ресурс]: конвенція ЮНЕСКО від 14 листопада 1970 року. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_186?lang=uk.
2. Герасименко, О. М. Дослідження сутності активів спадщини як категорії термінологічного апарату бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / О. М. Герасименко // Технологический аудит и резервы производства. – 2016. – № 6 (4). – С. 4-9. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatry_2016_6\(4\)_2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatry_2016_6(4)_2).
3. Демків, Х. С. Організація економічного аналізу діяльності підприємств на ринку антикваріату [Електронний ресурс] / Х. С. Демків // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2016. – Вип. 1(2). – С. 340-343. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2016_1\(2\)_62](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2016_1(2)_62).
4. Коваленко, О. В. Облік та контроль культурних цінностей в Україні [Електронний ресурс]: дис. на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук: 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / О. В. Коваленко; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – Київ, 2015. – 302 с. – Режим доступу: https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.06/2015/Kovalenko_O_dis.pdf.
5. Ковальов, В. В. Міжнародне співробітництво у боротьбі з крадіжками культурних цінностей та предметів антикваріату [Електронний ресурс] / В. В. Ковальов // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 1. – С. 310-314. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvsv_s_2012_1_44.
6. Кривушенко, Я. О. Види імітації виробів севрської фарфорової мануфактури на сучасному ринку антикваріату [Електронний ресурс] / Я. О. Кривушенко // Мистецтвознавчі записки. – 2015. – Вип. 28. – С. 161-169. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2015_28_19.
7. Пронина, Л. А. Анализ современных методов формирования цены и способов продажи произведений искусства и антиквариата [Электронный ресурс] / Л. А. Пронина // Экономика и современный менеджмент: теория и практика: сб. ст. по матер. XXX междунар. науч.-практ. конф. (09 октября 2013 г.). – № 10 (30). – Новосибирск: СибАК, 2013. – С. 27-34. – Режим доступу: <https://sibac.info/conf/econom/xxx/34245>.
8. Чимбарь, А. Ю. Торговля предметами мистецтва та антикваріату через аукціони [Електронний ресурс] / А. Ю. Чимбарь // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Юридичні науки. – 2013. – № 2. – С. 81-84. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdujn_2013_2_16.

9. Швець, В. Є. Діяльність суб'єктів на ринку антикваріату в Україні як об'єкт економічного аналізу / В. Є. Швець, Х. С. Демків // Економічний аналіз: збірник наукових праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2014. – Том 18. – № 1. – С. 107-113.
10. Швець, В. Є. Обліково-аналітичне забезпечення безпеки підприємств на ринку антикваріату (досвід експертного опитування) / В. Є. Швець, Х. С. Демків // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: збірник статей. – Харків: Харківський інститут банківської справи, 2015. – Т. 2 (№ 19). – С. 107-113.
11. Швець, В. Є. Обліково-аналітичне забезпечення інвестицій на ринку антикваріату / В. Є. Швець // Економічний вісник Національного гірничого університету: збірник статей. – Кривий Ріг: Національний гірничий університет, 2006. – № 3. – С. 82-86.
12. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей [Електронний ресурс]: закон України № 1068-XIV від 21.09. 1999 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>.
13. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]: наказ Міністерства доходів №15 від 14.01.14. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/klasifikatsiya-tovariv/62672.html>.
14. Офіційна веб-сторінка Інтернет-аукціону Allegro. – Режим доступу до ресурсу: <https://allegro.pl>.
15. Офіційна веб-сторінка Інтернет-аукціону Viology. – Режим доступу до ресурсу: <https://auction.viology.com>

References

1. UNESCO Convention from 14.11.1970. On Measures to Ban and Prevent the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property. (1970). Retrived 19 Sept. 2017, from: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_186?lang=en.
2. Gerasymenko, O. M. (2016). Investigation of the essence of the assets of the inheritance as a category of the terminology of accounting. *Technological audit and production reserves*, 6 (4), 4-9. Retrived 19 Sept. 2017, from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatry_2016_6\(4\)_2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatry_2016_6(4)_2).
3. Demkiv, X. S. (2016). Organization of economic analysis of the activity of enterprises in the market of antiques. *Scientific Bulletin of Uzhgorod University. Series: Economics*, 1(2), 340-343. Retrived 19 Sept. 2017, from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2016_1\(2\)_62](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2016_1(2)_62).
4. Kovalenko, O. V. (n. d.). *Accounting and control of cultural values in Ukraine*. Retrived 19 Sept. 2017, from: https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.06/2015/Kovalenko_O_dis.pdf.
5. Koval'ov, V. V. (2012). International cooperation in the fight against the theft of cultural property and antiques. *Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 1, 310-314. Retrived 19 Sept. 2017, from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvdv_s_2012_1_44.
6. Kryvushenko, Ya. O. (2015). Types of imitation of products of the Sevres porcelain manufactory on the modern market of antiques. *Art scenes notes*, 28, 161-169. Retrived 19 Sept. 2017, from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2015_28_19.
7. Prony`na, L. A. (2013). An analysis of modern methods of price formation and methods for the sale of works of art and antiques. *Economics and Modern Management: Theory and Practice*, 10 (30), 27-34. Retrived 19 Sept. 2017, from: <https://sibac.info/conf/econom/xxx/34245>.
8. Chy`mbar`, A. Yu. (2013). Trade in objects of art and antiques through auctions. *Bulletin of the University of Dnipropetrovsk named after Alfred Nobel. Series: Law Sciences*, 2, 81-84. Retrived 19 Sept. 2017, from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdujn_2013_2_16
9. Shvets, V. E. Demkiv, Kh. S. (2014). Activity of subjects on the market of antiques in Ukraine as an object of economic analysis. *Economic analysis*, 18 (1), 107-113.
10. Shvets, V. E. Demkiv, Kh. S. (2015). Accounting and analytical security of enterprises in the antiquarian market (experience of expert survey). *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 2 (19), 107-113.
11. Shvecz, V. Ye. (2006). Accounting and analytical support of investments in the market of antiques. *Economic Bulletin of the National Mining University*, 3, 82-86.
12. *Law of Ukraine №1068-XIV from 09.09. 1999. On Export, Import and Return of Cultural Property*. (1999). Retrived 19 Sept. 2017, from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>.
13. *Order of the Ministry of Income №15 from 14.01.2014. On Approval of Explanations to the Ukrainian Classification of Goods of Foreign Economic Activity*. (2014). Retrived 19 Sept. 2017, from: <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/klasifikatsiya-tovariv/62672.html>.
14. *The official website of the Allegro auction online*. (2017). Retrieved from: <https://allegro.pl>.
15. *Official website of Viology Internet Auctions*. (2017). Retrieved from: <https://auction.viology.com>.

Стаття надійшла до редакції 15.10.2017 р.